Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 23
van **KATRIEN SCHRYVERS**
datum: 22 oktober 2018

---

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Elektronisch toezicht - Uitbetaling leefloon

Wie onder elektronisch toezicht staat, heeft de mogelijkheid te werken, werk te zoeken of een andere nuttige dagbesteding uit te voeren. Niet iedereen die onder elektronisch toezicht staat, heeft echter recht op leefloon. Er bestaan verschillen naargelang het elektronisch toezicht is opgelegd als autonome straf, dan wel of het een uitvoeringsmodaliteit van een gevangenisstraf is.

Wie ingeschreven is op de rol van een strafinrichting kan geen leefloon krijgen. Gedurende die periode wordt de uitbetaling ervan geschrapt. Ter compensatie kan men een forfaitaire dagvergoeding krijgen, de zogenaamde leefvergoeding. Deze leefvergoeding kan worden toegekend wanneer men geen of een beperkte bron van inkomsten heeft. Deze regeling is van toepassing op wie een gevangenisstraf uitzit, maar ook voor personen aan wie het elektronisch toezicht is toegekend als strafuitvoeringsmodaliteit van een gevangenisstraf, of als modaliteit van een voorlopige hechtenis.

Wie daarentegen het elektronisch toezicht krijgt opgelegd als autonome straf, kan nog wel leefloon krijgen. Deze bedragen liggen hoger dan de leefvergoeding. Ook veroordeelden die voorwaardelijk in vrijheid zijn gesteld, kunnen aanspraak maken op leefloon. Nochtans is de voorwaardelijke invrijheidsstelling net als het elektronisch toezicht een uitvoeringsmodaliteit van een gevangenisstraf. Verschil is dat deze categorieën van mensen niet (langer) zijn ingeschreven op de rol van een strafinrichting. Dit onderscheid is niet alleen naar de betrokkenen niet te verantwoorden, het is ook verwarrend voor de OCMW's die het leefloon toekennen. Personen aan wie elektronisch toezicht wordt opgelegd als modaliteit voor een gevangenisstraf moeten, net als personen aan wie het elektronisch toezicht wordt opgelegd als autonome straf, een opgelegd uurrooster naleven. Daarbij zijn ze beschikbaar voor de arbeidsmarkt en kunnen ze dus voldoen aan de voorwaarde 'werkbereidheid' die gekoppeld is aan de toekenning van het leefloon.

Sinds de zesde staatshervorming is het uitkeren van een leefvergoeding een bevoegdheid van Vlaanderen. Het leefloon is nog altijd federale materie. Pogingen om een antwoord te bieden op deze problematiek bleven voorlopig zonder resultaat, zo blijkt uit het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 242 van 13 januari 2017. Reeds in 2015 vroegen de drie Gemeenschappen aan federaal minister van Maatschappelijke Integratie Willy Borsus naar een oplossing. Een vraag die in de zomer van 2016 werd herhaald, maar geen respons kreeg.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 116 van 9 november 2017 zegt de minister dat de Vlaamse Gemeenschap, in haar hoedanigheid als voorzitter van de interministeriële conferentie (IMC), de minister van Maatschappelijke Integratie uitnodigde voor een inhoudelijk overleg ter zake op 6 juni 2017. Begin september 2017 werden de besprekingen hervat. Beide partijen verbonden zich ertoe een aantal bijkomende gegevens te verzamelen voor te plannen overlegmomenten in de schoot van de IMC, werkgroep 'opdrachten'.

1. Wat is ondertussen de stand van zaken met betrekking tot de gesprekken over aangehaald probleem en het vinden van een oplossing? Welke bijkomende gegevens dienen verzameld te worden en in hoeverre werd hieraan al tegemoetgekomen?
2. Wat is de planning met betrekking tot de volgende overlegmomenten?

JO VANDEURZEN
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD
op vraag nr. 23 van 22 oktober 2018
van **KATRIEN SCHRYVERS**

Via de Interministeriële Conferentie Justitiehuizen hebben de gemeenschappen het probleem rond de uitbetaling van leefloon aan gedetineerden stelselmatig geproblematiseerd bij de federale minister bevoegd voor de maatschappelijke integratie.

Zo werd in het najaar 2015 een eerste brief gestuurd met de vraag om de regelgeving aan te passen zodat de uitbetaling van het leefloon kan doorlopen tijdens het elektronisch toezicht. Bij gebrek aan reactie werd de bevoegde minister uitgenodigd voor een overleg in de schoot van de IMC Justitiehuizen op 6 juni 2017. Ondanks de inhoudelijke argumentatie werd geen akkoord bereikt om het KB houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie te wijzigen, m.a.w. het toepassingsgebied leefloon uit te breiden en werd er bijkomende actuele informatie gevraagd (o.a. inzake het budget voor de tegemoetkomingen) en bezorgd.

Gelet op een lopend juridische geschil stelde het IMC Justitiehuizen echter voor om, in afwachting van een rechterlijke uitspraak, verdere besprekingen op de IMC op te schorten.

Inzake het juridische geschil waarbij van de Belgische Staat of aan de Federatie Wallonië-Brussel geëist werd om het verschil tussen de "uitkering elektronisch toezicht" en het leefloon bij te passen omdat er niet gediscrimineerd mag worden tussen een persoon die onder elektronisch toezicht werd geplaatst als autonome straf en een persoon die onder elektronisch toezicht werd geplaatst als uitvoeringsmodaliteit van een vrijheidsstraf, werd op 26 april 2018 een vonnis uitgesproken en werd de persoon onder elektronisch toezicht in zijn gelijk gesteld.

Nu de beroepstermijn voorbij is en het vonnis in kracht van gewijsde is heeft de Vlaamse Gemeenschap het punt opnieuw op de agenda van de IMC Justitiehuizen geplaatst met als doel de bespreking rond een structurele oplossing voor het probleem te hervatten.